

Magyar-erdélyi áttörés a természetvédelemben - Sikerült a ritka botos kölönte mesterséges szaporítása és betelepítése

Szenzációs természetvédelmi és tudományos sikert értek el a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE) munkatársai. A Kárpát-medencében elsőként sikerült kontrollált körülmények között szaporítani, majd természetes élőhelyére sikeresen visszatelepíteni a védett, tiszta vizű hegyi patakokban élő botos kölöntét (*Cottus gobio*). Az erdélyi Békás-szoros-Nagyhagymás Nemzeti Parkban végrehajtott program révén a faj által lakott patakszakaszok hossza alig néhány év alatt a kilencszeresére növekedett.

Új esély a hegyi patakok indikátorfajának

A botos kölönte az Európai Unió élőhelyvédelmi irányelve alapján közösségi jelentőségű, Magyarországon és Romániában is védett, rejtőzködő életmódot folytató fenéklakó halfaj. Mivel kizárólag a rendkívül tiszta, hideg és oxigéndús vizekben képes megélni, a szakemberek a vizek jó ökológiai állapotának egyik legfontosabb jelzőfajaként (indikátorfajként) tartják számon.

Az áttörést hozó kutatást és gyakorlati programot Imecs István, a MATE Akvakultúra és Környezetbiztonsági Intézet Halászatfejlesztési Tanszékének erdélyi doktorandusza vezette.

Kilencszeresére nőtt a lakott terület

A több mint egy évtizedes magyar-erdélyi természetvédelmi együttműködés keretében – a korábbi sikeres rétcsík-program mintájára – 2023 és 2025 között összesen 1631 darab, mesterségesen nevelt fiatal botos kölöntét engedtek szabadon a nemzeti park hegyi vízfolyásaiba.

A monitoring adatok lenyűgöző eredményeket mutatnak:

- **A program indításakor:** A faj mindössze egy **823 méteres** szakaszon volt jelen.
- **2023 őszén:** Az újonnan benépesített szakasz elérte a **3697 métert**.
- **2024 őszén:** A jelenlétet már **4512 méteren** igazolták.
- **2025 őszén:** A kolonizált patakszakaszok hossza elérte a **7520 métert**.

A kutatók kiemelték: a halak nemcsak a konkrét telepítési pontokon maradtak fenn, hanem a kihelyezési helyek közötti szakaszokat is aktívan birtokba vették.

A legdinamikusabb fejlődést a Juh-pataokban tapasztalták, ahol mára összefüggő, stabil állomány alakult ki.

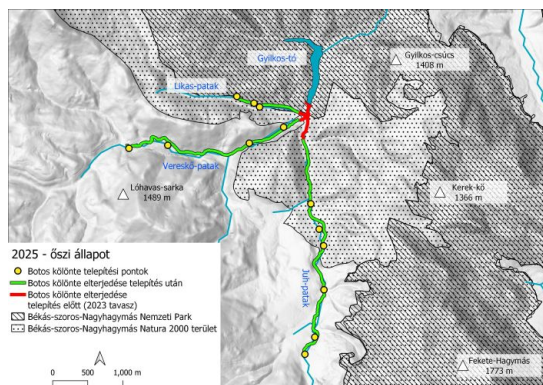
Modellértékű jövő a fajmegőrzésben

A projekt megfellebbezhetetlenül bizonyítja, hogy a kontrollált körülmények közötti szaporítás és a populációgyarapító telepítés (reinforcement) működőképes, hosszú távú természetvédelmi beavatkozás. A MATE és erdélyi partnereinek sikere mérföldkő, amely a jövőben mintaként szolgálhat más veszélyeztetett, őshonos európai halfajok megmentéséhez is.

A program megvalósítását a Békás-szoros-Nagyhagymás Nemzeti Park és Natura 2000 terület kezelési tervét támogató, 151922 SMIS kódszámú, európai uniós vissza nem térítendő finanszírozású projekt, valamint a 150916. számú NKFI Advanced kutatási projekt biztosította.

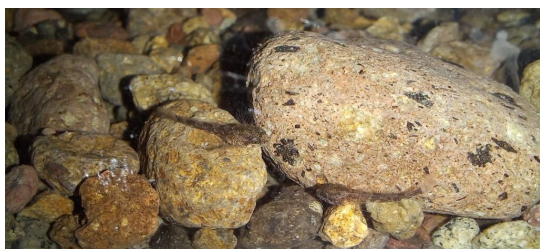
Sajtókapcsolat:

- MATE Médiaközpont
- +36 28 522 000 / 1013
- mediakozpont@uni-mate.hu

© Forrás: Imecs István

1. ábra: A 2025-ös őszi monitoring és elterjedési adatok.

© Fotó: Imecs István

© Fotó: Imecs István

© Fotó: Imecs István

© Fotó: Kelemen Alpár

Eredeti tartalom: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/?p=31773>